

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

MAGISTRAT
DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.

Rikors Numru: 213/2019

KARL BONNICI

-Vs-

MAPFRE MSV LIFE PLC

Illum, 17 ta' Mejju 2021

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors tal-attur Karl Bonnici pprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar it-3 ta' Ottubru 2019 fejn talab lil din il-Qorti prevja kull dikjarazzjoni necessarja li jidhrilha opportun taghti, tkkundanna lis-socjeta` MAPFRE MSV Life plc thallsu l-*performance bonus* ghas-sena kalendarja 2018, jekk hemm bzonn anke wara illi jsir il-performance review tieghu.

Għall-finijiet tal-kompetenza, il-*performance bonus* dovut lill-attur mis-socjeta` konvenuta u l-imghax fuq l-istess ammont dovut ma għandux jaqbez l-ammont ta' hamest elef u hames mitt Euro (EUR 5,500).

Bl-ispejjez kollha u bl-imghax mid-data tal-ittra ufficjali tat-2 ta' Mejju 2019 sad-data tal-hlas effettiv.

Rat ir-Risposta tas-socjeta' Mapfre MSV Life plc (C-15722) pprezentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar il-1 ta' Novembru 2019 fejn eccepiet is-segmenti:

1. *Illi, r-rikorrent kien impjegat mas-socjeta' intimata Mapfre MSV Life plc, kumpanija registrata skont il-ligijiet ta' Malta u li ggib numru ta' registratori C15722, bhala Business Application Support Executive, u dan a bazi ta' kuntratt tal-impjieg indefinit datat 14 t'Ottubru 2013 [vide kuntratt tal-impjieg ezebit bhala DOK "MSV 1"];*
2. *Illi, fit-13 ta' Frar 2019 ir-rikorrent innotifika lis-socjeta intimata li rrezenja mill-impjieg u li l-ahhar gurnata tax-xogħol tieghu kienet ser tkun fl-10 t'April 2019 [ittra tar-rizenja ezebita bhala DOK "MSV 2"],*
3. *Illi, minhabba li r-rikorrent irrezenja b'mod unilaterli mill-impjieg tieghu, l-preteżjonijiet tieghu huma nfondati kemm fil-fatt, kif ukoll fid-dritt u dan kif ser jigi ppruvat waqt il-mori tal-kawza;*
4. *Illi dwar il-pretenzjoni tar-rikorrent u cioe dwar il-hlas tal-performance bonus għandha ssir referenza ghall-performance management policy [policy ezebita bhala DOK "MSV 3"] tal-kumpanija ntimata, liema policy hija cara fir-rigward ta' min għandu jedd li jircievi dan il-bonus. F'dan ir-rigward qed issir referenza għal klawzola dwar l-eligibilita' ghall-performance bonus li tistipula b'mod car u inekwivokabbli li jekk l-impjegat jagħti n-notice tar-rizenja mill-impjieg tieghu qabel il-gurnata li fiha l-performance bonus ta' l-impjegat jkun ser jigi mhallas mill-kumpanija, l-impjegat jitlef id-dritt li jircievi tali bonus. A bazi ta' dak stipulat fil-policy u in linea mal-principju ta' pacta sunt servanda, r-rikorrent m'għandux jedd jitlob li jssir dan il-pagament;*

5. Illi l-performance bonus jinghata skont kriterji diskrezzjonali li tistabilixxi s-socjeta' intimata, liema kriterji r-rikkorent kien jaf x'kienu qabel ma hu ta rrizenja tieghu.

Illi għaldaqstant, għar-ragunijiet suesposti u kif ser jigi ppruvat waqt il-mori tal-kawza, t-talbiet tal-attur ghandom jigu michudha.

Semghet ix-xhieda u rat id-dokumenti kollha esebiti fl-atti;

Rat il-provi kollha;

Rat l-atti kollha;

Semghet it-trattazzjoni orali tad-difensuri tal-partijiet waqt l-udjenza tal-15 ta' April 2021 a tenur u bl-applikazzjoni tal-Artiklu 199A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Rat illi l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza;

PROVI

L-attur xehed permezz ta' Affidavit¹ fejn qal li huwa kien gie impjegat mas-socjeta` konvenuta fl-14 ta' ottubru 2013 fil-pozizzjoni ta' Business Application Support Executive u matul iz-zmien kollu li dam impjegat mal-kumpannija, huwa applika l-gharfien kollu tieghu u qeda dmirijietu bl-ahjar kompetenza tieghu u ppartecipa wkoll f'numru ta' inizzjattivi. Isostni li b'rizzultat tal-hidma tieghu, is-socjeta` konvenuta rnexxielha tnaqqas id-dipendenza tagħha fuq ir-rizorsi umani tant illi anke l-ogħola ufficjali tal-kumpannija esprimew ir-rikonoxximent tagħhom ghall-innovazzjonijiet li huwa wettaq matul l-impieg tieghu. Kompla jfisser kif is-sena 2018 kienet sena impenjattiva ferm, fejn barra d-dmirijiet ordinarji tieghu huwa ppartecipa f'numru ta' inizzjattivi fosthom wahda msejha "Automatic Financial Underwriting" u oħrajn li

¹ Dok. KB1, mahluf fis-seduta tas-26 ta' Frar 2020.

kellhom x'jaqsmu ma' adezjoni mar-regolamenti tal-GDPR, zvilupp ta' soluzzjoni ta' "dashboards" fuq teknologija gdida u zvilupp ta' sistema gdida msejha "Savvisave", fost inizjattivi oħrajn. L-attur sostna illi dawn l-inizjattivi kollha juru kif fis-sena 2018 huwa halla kontribut tajjeb lis-socjeta` konvenuta, liema kontribut imur oltre dak imsemmi fid-dokument "Performance Evaluation MAPFRE Malta (MMS &MMSV) 2018 for KARL BONNICI", tant illi l-ghanijiet imsemmija f'dan id-dokument gew milhuqa mijà fil-mija (Achievement 100%) kif gie konfermat minn Luciano Anastasi, Chief Information Officer tal-kumpannija fl-ahhar intervista li saret mieghu ghall-fini tal-Performance Evaluation.

Huwa rrizenja mill-impieg tieghu mas-socjeta` konvenut fit-13 ta' Frar 2019 u minkejja l-kontribut qawwi li ta lill-kumpannija matul is-sena 2018, dan kien kollu għalxejn ghaliex il-kumpannija ma riditx thallsu l-performance bonus għas-sena 2018. Huwa zamm numru ta' laqghat amikevoli ma' diversi ufficjali tal-kumpannija biex jipprova jikkonvenciha li dan il-performance bonus kellu jigi mhallas u ghalkemm kull ufficjal qabel mieghu li l-prestazzjoni tieghu kienet eccellenti, huwa baqa' ma thallasx dan il-bonus minhabba l-policy tal-kumpannija li fil-fehma tieghu, m'hijiex gusta u timmilita wisq favur l-istess kumpannija. Qal ukoll illi ghalkemm kien gie suggerit lilu li seta' jissospendi r-rizenja tieghu sakemm jithallas il-bonus u mbagħad jerga' jissottomettiha mill-gdid, huwa ma accettax li jagħmel dan ghaliex seta' jitlef opportunita` li jimxi 'l quddiem fil-karriera tieghu.

Norman Mifsud² xehed fit-12 ta' Ottubru 2020 u qal illi l-attur kien mar ikellmu wara li l-istess attur kien diga` irrizenja formalment mill-impieg tieghu mal-kumpannija fit-13 ta' Frar 2019. Dak iz-zmien ix-xhud kien għadu jokkupa l-kariga ta' HR manager tal-kumpannija. Ix-xhud qal meta huwa semmielu l-Policy tal-kumpannija li f'kaz ta' rizenja jintilef kull jedd ghall-hlas tal-*performance bonus* għas-sena ta' qabel, dehrlu illi l-attur ma kienx jaf bil-policy jew ma hasibx fiha. Izda l-ghada l-attur rega' mar ikellmu biex jipprova jinnegozja li minflok il-*performance bonus*, jingħata xi haga'ohra u kien issuggerixxa li jingħata laptop jew xi polza tal-

² Fol. 56 - 63

assigurazzjoni. Ix-xhud baghat lill-attur għand ic-Chief Information Officer tal-kumpannija biex jiddiskuti din il-proposta ghaliex din ma kellhiex x'taqsam mal-hlas tal-*performance bonus* u lill-attur qallu li l-Policy hija cara. Ix-xhud ikkonferma li l-attur accetta l-applikazzjoni tal-Policy. Sussegwentement l-attur kien hareg bis-sick leave u ghalkemm formalment l-ahhar gurnata tax-xogħol tieghu skont in-notice period kellha tkun l-10 ta' April 2019, l-ahhar li l-attur dahal ghax-xogħol kien fid-29 ta' Marzu 2019. L-attur thallas sal-5 ta' April 2019 wara li ha l-leave li kien intitolat għalihi.

Xehed ukoll li l-attur kien jahdem bhala ezekuttiv fl-IT, kien impjegat tajjeb u qatt ma kellhom problemi mieghu. Bhala overall performance jikklassifika lill-attur bhala *an average employee* bhalma huma tmenin fil-mija tal-impjegati tal-kumpannija. Kien ilu hames snin u erba' xhur impjegat mas-socjeta` konvenuta, il-*performance bonuses* tas-snин ta' qabel dejjem thallsu lilu mingħajr qatt ma kien hemm problemi partikolari.

Dwar l-evalwazzjoni tal-prestazzjoni tal-attur ghall-fini tal-hlas tal-*performance bonus*, ix-xhud ikkonferma li l-process kien beda jsir izda meta l-attur irriżenja, kolloxx twaqqaf u dan skont il-Policy. Ikkonferma wkoll illi l-attur kien beda jiltaqa' mal-managers tieghu izda meta saru jafu li kien irriżenja, il-process li kien għadu għaddej, waqaf. L-appraisals jibdew isiru fl-ahhar ta' Jannar sa l-ahhar ta' Frar u l-*bonus* kien thallas fl-ahhar ta' Marzu mas-salarju ta' Marzu.

Ix-xhud spjega illi fil-bidu ta' kull sena jigi stabbilit *target* u numru ta' oggettivi li jridu jintlaqhu : il-process jikkonsisti in parti minn *self-evaluation* u mbagħad l-impjegat jiltaqa' mal-manager dirett tieghu biex jigi diskuss is-self evaluation, liema diskussionijiet imbagħad iwasslu biex jinhadem il-percentwali tal-*performance*. Fil-kaz tal-attur it-target stabbilit fil-bidu tas-sena kien tas-somma ta' cirka hamest elef Euro, li minnu l-impjegat jithallas ammont *pro rata* skont evalwazzjoni tal-percentwali tal-oggettivi milhuqa izda peress li l-attur irriżenja, il-process tal-appraisal waqaf u għalhekk, il-percentwal li kellu jithallas l-istess attur ma kienx gie mahdum. Dawn l-ammonti generalment jigu mahduma u l-process jigi konkluz sal-ahhar ta'

Frar. Skont ix-xhud, huwa probabbli li l-process fil-kaz tal-attur kien wasal fin-nofs izda hekk kif l-attur irrizenja, dan il-process twaqqaf ghaliex l-attur ma baqax intitolat ghall-hlas tal-*performance bonus* ghalkemm x'aktarx il-parti tas-*self evaluation* kienet lahqed saret.

Fir-rigward tal-Policy applikabqli ghall-hlas tal-*performance bonus*, ix-xhud ikkonferma li din hija effettivament Dok. MSV3 anness mar-Risposta tas-socjeta` konvenuta. Spjega li l-*policies* tal-kumpannija jinhargu meta jkun hemm bzonn u ghalkemm m'humiex parti mill-kuntratt tal-impjieg, il-kuntratt tal-impjieg jistipola li l-hlas tal-*bonus* huwa fid-diskrezzjoni tal-kumpannija u huwa regolat mill-policies tal-kumpannija. Meta ssir xi emenda lil xi policy tal-kumpannija jew tohrog policy gdida, jintbaghat *e-mail* lil kulhadd u mbagħad il-policy l-gdida titqieghed fis-sezzjoni tal-intranet tal-policies, fejn il-policies kollha tal-kumpannija, inkluz il-Policy in dizamina, qegħdin accessibbli għal kulhadd. Ikkonferma wkoll illi kull impjegat gdid jiġi infurmat li għandu access ghall-policies tal-kumpannija mis-sistema tal-intranet.

Luciano Anastasi, Chief Information Officer tas-socjeta` konvenuta, xehed fit-12 ta' Ottubru 2020 u qal illi l-attur kien jahdem bhala *data analyst* u *developer* fit-team tieghu fis-sezzjoni tal-IT għal cirka tliet snin mill-2015 sakemm telaq mill-impjeg tieghu fil-bidu tal-2019. Iddekskriva lill-attur bhala ragel sew ta' rispett u ma kellu x'igerger xejn fuq il-performance tieghu. Fis-sena 2018 l-attur kellu numru ta' progetti, ewljeni fosthom tal-GDPR. Dwar il-*performance appraisal* li kellu jsir ghall-fini tal-hlas tal-*performance bonus* dovut lill-attur għas-sena 2018, dan l-*appraisal* isir flimkien mal-*manager* tieghu Paul Savona u sussegwentement, il-puntegg ossia r-rizultat ta' dan l-*appraisal* kellu jintwera lix-xhud. Dan il-process tal-evalwazzjoni kien inbeda ghall-habta ta' Jannar 2019 u fir-rigward tal-attur, il-process seta' kien gie konkluz izda x-xhud ma setax jiftakar x'kien ir-rizultat ta' dan il-process. Ix-xhud ma kienx cert jekk il-process tal-evalwazzjoni tal-prestazzjoni tal-attur għas-sena 2018, kienx effettivament tlesta ghaliex normalment, il-process idum għaddej sal-ahhar ta' Marzu biex il-hlas tal-*bonus* jiġi inkluz fis-salarju ta' April.

David Curmi, Chief Executive Officer tas-socjeta` konvenuta, xehed illi l-attur kien ezekuttiv fis-sezzjoni tal-IT tal-kumpannija u kien ilu jahdem mal-kumpannija ghal hames snin u erba' xhur. Kien impjegat *average* u fir-rigward tieghu, il-process tal-evalwazzjoni tal-prestazzjoni tieghu matul is-sena 2018 sar permezz ta' laqgha fizika bejn l-impjegat u s-superjuri diretti tieghu li dak iz-zmien kien Paul Savona u Keith Cassar, filwaqt li c-Chief Officer IT kien Luciano Anastasi. Ix-xhud spjega illi sussegwentement, isir review tal-*assessment* mill-HR Department tal-kumpannija u l-*bonus* innifsu, li huwa kompletament diskrezzjonarju, jinhadem abbazi ta' formula biex jigi stabbilit l-ammont pagabbli. Skont ix-xhud, l-ammont tal-*performance bonus* tal-attur ma kienx lahaq gie diskuss ghaliex l-attur kien irrizenja qabel id-data meta kelli jithallas il-*bonus*. Dan ghaliex il-*policy* tal-kumpannija fir-rigward tal-*performance bonus* jistipola li biex impjegat jikkwalifika ghall-hlas tal-*bonus*, irid ikun qiegħed fuq il-*payroll* tal-kumpannija fiz-zmien meta dan il-*bonus* jigi biex jithallas. Qal illi ghalkemm l-attur kelli l-ghażla li jirrizenja wara li jithallas il-*bonus*, huwa ddecieda li jirrizenja meta ried hu u għalhekk, ma kkwalifikax ghall-hlas tal-*bonus*. Dan il-*bonus* kien thallas lill-impjegati tal-kumpannija fix-xahar ta' wara li telaq l-attur jew fix-xahar u nofs wara, meta l-attur ma kienx għadu fuq il-*payroll* tal-kumpannija. Ix-xhud qal ukoll li l-kumpannija tipprova thallas il-*bonus* malajr kemm jista' jkun, izda ma tistax tiggarantixxi meta effettivament ikun ser jithallas. Ikkonferma wkoll illi huwa jara biss il-*bonuses* li jithallsu lic-Chief Officers tal-kumpannija u huma dawn ic-Chief Officers li jaraw il-*bonuses* tal-impjegati li jaqghu direttament tahthom.

Ix-xhud spjega wkoll li l-attur kien mar ikellmu wara li rrizenja mill-impieg tieghu u kien staqsih jekk il-kumpannija tistax tagħtih xi haga ohra *in kind* flok il-*performance bonus*, per ezempju xi laptop, izda huwa kien wiegbu li dawn l-affarijet ma jagħmluhomx ghaliex mhux is-sistema tal-kumpannija. Qal illi dan kien l-uniku kuntatt li kelli mal-attur u li din il-korrispondenza hija dokumentata.

Paul Savona, Senior Manager mas-socjeta` konvenuta, responsabbi ghas-soluzzjonijiet teknologici u digitali, xehed³ illi huwa kien il-manager tal-attur u l-attur li kien jahdem bhala *data analyst*. Spjega illi l-process tal-*appraisal* li jwassal ghall-kalkolu tal-*performance bonus*, jibda fl-ewwel kwart tas-sena ta' wara dik li għaliha jithallas il-*bonus*. Fil-kaz tal-attur, l-*appraisals* tal-prestazzjonijiet tieghu matul is-snин kien generalment sodisfacjenti. Ix-xhud qal illi ma kienx sar *appraisal* tal-prestazzjoni tal-attur għas-sena 2018, ghaliex l-attur kien irrizenja matul il-perijodu li fih kellijs ir-*appraisal* u għalhekk ma kienux laħqu ltaqgħu biex jinbeda l-process. Jaf li l-attur kien bagħtlu *e-mail* f'Jannar fejn talab informazzjoni dwar tnejn mill-*goals* tieghu ghaliex skont l-attur, ghalkemm huwa kien ikkonluda dawn il-*goals*, dawn ma kienux immarkati bhala konkluzi fis-*success factors*. Skont ix-xhud dawn is-*success factors* ma kellhom l-ebda impatt dirett fuq il-*bonus* tal-attur, diversament mill-objettivi. Dik kienet l-unika u l-ahhar korrispondenza li x-xhud ircieva mingħand l-attur fir-rigward. Fisser ukoll illi l-*performance appraisals* isiru fl-ewwel kwart tas-sena u huwa mheggeg li dawn isiru malajr kemm jista' jkun sabiex il-*bonuses* jithallsu sal-ahhar ta' Marzu flimkien mas-salarju u l-mira hi li sa nofs Marzu kollox ikun sottomess u konkluz. Huwa mbagħad fid-diskrezzjoni tal-kumpannija meta effettivament jithallas il-*performance bonus* u m'hemmx data fissa ghalkemm tradizzjonalment dawn jithallsu fl-ahhar ta' Marzu jew f'April f'certu kazi.

Ikkunsidrat;

Illi f'din il-kawza l-attur jitlob mingħand is-socjeta` konvenuta hlas tal-*performance bonus* skont kif prospettat fil-*Performance Management Policy* tal-istess kumpannija [hawn iktar 'l ifsel imsejjah il-Policy] ghall-prestazzjoni tieghu matul is-sena 2018.

Da parti tagħha, is-socjeta` konvenuta tichad li l-attur għandu jedd ghall-hlas ta' dan il-*performance bonus* u dan ghaliex il-*Performance Management Policy* tal-kumpannija, taht l-intestatura “*Eligibility*”, ji stipola illi hekk kif impjegat jissottommetti

³ Seduta tat-3 ta' Dicembu 2020. Ix-xhud xehed bil-lingwa Ingliza izda l-partijiet iddiċċiaw li mhemmx htiega li din ix-xhieda tigi tradotta għal-lingwa Maltija.

r-rizenja tieghu mill-imprieg mal-kumpannija, huwa ma jibqax intitolat ghall-hlas ta' xi *performance bonus* li jkun għadu dovut jew mhux imħallas⁴. Issostni wkoll illi l-process li jwassal għall-kalkolu ta' dan il-*bonus* ma giex konkluz fil-kaz tal-attur, proprju ghaliex bir-rizenja tieghu ma kienx fadal htiega li jkompli jsir dan il-*performance appraisal*.

Il-klawsola relevanti fil-Policy in dizamina, tistipola hekk:-

All MAPFRE MSV Life employees working on, part time, full time or reduced hours will participate in the Performance Management System. Should any bonuses be distributed, they will be worked out on their annual gross basic earnings. No bonus will given for the maternity leave period.

*Employees commencing employment with MAPFRE MSV Life before 1st July of the year will still be entitled to participate in the performance management process of that same calendar year. Employees commencing employment with MAPFRE MSV after the 30th June of the year will have their mid-year review and end of year review in the following calendar year. These will still be awarded any percentage reward based in their commencement date of employment for this first time. **The moment employees submit their resignation to terminate their work with MAPFRE MSV, they will not be entitled to any outstanding reward bonus.**⁵*

Ikkunsidrat;

Il-Qorti tibda billi tosserva illi l-attur ma jikkontestax l-applikabbilita` tal-Performance Management Policy (Dok. MSV3) sabiex tirregola eliggibilita` tieghu li jithallas il-*performance bonus* minnu mitlub fir-Rikors promotur. Ma jikkontestax lanqas illi, bhal kull impiegat iehor tas-socjeta` konvenuta, huwa kellu access għal din il-Policy stante illi din kienet tinsab fis-sezzjoni tal-*policies* fl-intranet tal-kumpannija.

⁴ "... outstanding reward bonus."

⁵ Klawsola imsejha "Eligibility", fol. 17.

Id-dritt ghall-hlas ta' dan il-*bonus* jirrizulta mit-termini tall-kuntratt tal-impjieg tal-attur⁶, filwaqt li l-kundizzjonijiet dwar l-eligibilita` u hlas ta' dan il-*bonus* huma regolati mill-Policy in kwistjoni.

Illi dan ifisser illi z-zewg partijiet jaqblu illi ghar-rizoluzzjoni ta' din il-vertenza, għandha tigi applikata b'mod generali l-*Performance Management Policy* tas-socjeta` konvenuta ghaliex evidentement, din tikkostitwixxi l-fondament essenzjali sija tat-talba tal-attur u sija wkoll tal-kontestazzjoni tas-socjeta` konvenuta f'din il-kawza.

Effettivament, il-vertenza tirrizolvi ruhha f'kwistjoni ta' applikabbilita` u interpretazzjoni ta' dan il-Policy fil-kaz partikolari tal-attur li, ghalkemm hu inkontestat li hadem is-sena kalendarja kollha li abbazi tagħha kellu jsir l-*appraisal* tal-prestazzjoni tieghu ghall-fini tal-kalkolu u hlas skont il-Policy tal-*performance bonus*, irrizenja fis-sena ta' wara izda qabel effettivament gie komplut il-process li jwassal ghall-hlas ta' dan il-*bonus*. Għaldaqstant, dak li għandha tistabbilixxi l-Qorti huwa jekk fic-cirkostanzi, l-attur, fil-mument li sottometta r-rizenja mill-impjieg tieghu, tilifx ukoll il-jedd ghall-hlas tal-*performance bonus*, liema *bonus* kien altrimenti jkun dovut lilu.

Illi mill-fatti li johorgu mill-provi u l-atti tal-kawza, jirrizulta illi l-*performance bonus* jithallas generalment fl-ewwel kwart ta' kull sena u jinhadem abbazi ta' process ta' evalwazzjoni tal-prestazzjoni tal-impjegat fis-sena kalendarju ta' qabel, skont sett ta' oggettivi stabbiliti. Dan il-process generalment jigi konkluz sal-ahhar ta' Marzu biex il-*performance bonus* jigi mhallas flimkien mas-salarju ghax-xahar ta' April. L-attur irrizenja mill-impjieg tieghu mas-socjeta` konvenuta fit-13 ta' Frar 2019.

Ma jidhrix li huwa kontestat da parti tas-socjeta` konvenuta illi kieku l-attur ma sottomettiex ir-rizenja tieghu qabel effettivament gie kompletat il-process kollu tal-*appraisal* tal-prestazzjoni tieghu u qabel ikun sar il-hlas tal-*bonus* relativ, kien ikun pjenament intitolat ghall-hlas tal-*performance bonus* skont il-Policy, u lanqas ma

⁶ Klaw sola 6.05.: Pay for Performance Award.

huwa kontestat illi kieku rrizenja wara li effettivament thallas il-*bonus*, ma kien ikun hemm ebda konsegwenza ghalix kwantu ghall-hlas tal-*bonus*.

Ikksidrat;

L-attur isejjes il-pretensjoni tieghu fuq il-kontenzjoni li l-Policy in dizamina « *tigbed wisq lejn il-kumpannija* » u huwa jikkunsidra li din il-Policy « *mhux gusta ma' min ikun ghamel hiltu kollha tul is-sena precedenti* ». Jishaq illi din il-Policy ma kellhiex tkun applikabbli fil-kaz tieghu ghaliex tohloq effett spoporzjonat u mhux ragjonevoli ghaliex huwa mhux biss hadem ic-ciklu shih tas-sena kalendarja 2018, izda ta wkoll prestazzjoni eccellenti matul dik is-sena u lahaq il-ghanijiet kollha li kellhom jitlahqu minnu (*success factors*). Kemm hu hekk, isostni li kellej jkun eligibbli ghall-hlas tal-massimu tal-ammont mahdum ghall-fini tal-hlas tal-*performance bonus*.

Fir-rigward, l-attur jagħmel accenn fix-xhieda tieghu, għal dokument intestat “*Performance Evaluation MAPFRE MSV Malta (MMS & MMSV) 2018 for KARL BONNICK*” li juri illi dawn l-ghanijiet intlahqu fil-mija fil-mija, u sahaq ukoll li dan gie wkoll ikkonfermat minn Luciano Anastasi fuq is-sistema tal-SAP *SuccessFactors* skont kif jirrizulta minn dokument li wkoll kellej jigi prodott mill-attur innifsu.

Madanakollu, il-Qorti tosseva illi mhux talli dawn id-dokumenti li l-attur qal li kienu ser jigu prodotti minnu, baqghu ma gewx esebiti fl-atti bhala prova, talli din il-verzjoni tal-attur giet kontradetta bis-shih mix-xhieda kollha li huwa ressaq, li lkoll xehdu illi l-process li jwassal ghall-kalkolu ta’ dan il-*bonus* ma giex konkluz fil-kaz tal-attur proprju ghaliex bl-applikazzjoni tal-Policy in kwistjoni, bir-rizenja tieghu ma kienx fadal htiega li jsir dan il-*performance appraisal*.

Luciano D’Anastasi, fix-xhieda tieghu qal illi ghalkemm il-*performance appraisal* kellej jsir mill-attur flimkien mal-*manager* tieghu Paul Savona, il-puntegg ossia rrizultat ta’ dan il-*appraisal* ma kienx lahaq intwera lilu. Imbagħad, Paul Savona kkonferma li ma kienx sar *appraisal* tal-attur għas-sena 2018 ghaliex l-attur kien

irrizenja matul il-perijodu li fih dan kellu jsir u ghalhekk ma kienux lahqu Itaqghu biex jinbeda l-process. Dan kollu gie affermat minn David Curmi, Chief Executive Officer tas-socjeta` konvenuta, li ddikjara b'mod mhux kuntrastat, li l-ammont tal-*performance bonus* tal-attur ma kienx lahaq gie diskuss ghaliex l-attur kien irrizenja qabel id-data meta kellu jithallas il-*bonus*.

L-attur, rinfaccjat b'din it-testimonjanza inekwivoka tax-xiehda mressqin minnu stess, ma ressaq l-ebda prova ohra biex juri illi l-process tal-evalwazzjoni tal-*performance tieghu* kien gie konkluz u illi l-ammont li kien dovut lilu mill-*variable remuneration* fl-ammont totali ta' €5,000, kien lahaq gie komputat.

Ikkunsidrat;

Huwa minnu li ghal dak li jikkoncerna l-hlas ta' *performance bonus*, il-principal, f'dan il-kaz is-socjeta` konvenuta, għandu diskrezzjoni. Dan johrog car mit-tieni paragrafu tal-Policy in kwistjoni, taht l-intestatura "Policy Statements"⁷, li jghid hekk:-

"The Company may decide to award a monetary bonus based on the rating attained on the PMS" [enfasi tal-Qorti]

kif ukoll minn diversi stipolazzjonijiet ohrajn, fosthom:-

*"When bonuses are given out, they will usually be between 1% and 10% of the employee's gross basic salary."*⁸ [enfasi tal-Qorti]

Il-kuntratt tal-impieg tal-attur⁹ ukoll hu car dwar is-setgha diskrezzjonali tal-kumpannija kwantu ghall-hlas ta' dan il-*bonus*:-

⁷ Dok. MSV3, fol. 16.

⁸ Klawsola 4, taht l-intestatura "Procedure".

⁹ Dok. MSV1, fol. 12.

6.05.1: At the end of each year or at any such other interval as the Company may, at its entire discretion, award the Employee a merit oriented bonus provided a favourable appraisal of the Employee's performance during the preceding period since the date of the last merit oriented bonus would have been made by the Employee's superior(s).

Madanakollu, ghalkemm hemm element ta' diskrezzjoni da parti tal-principal fil-kaz tal-hlas tal-*performance bonus*, ladarba l-hlas tal-*bonus* kien stipulat f'dokument li gie accettat mill-attur, il-Qorti tqis li hemm ukoll rabta kuntrattwali, u l-hlas tal-*bonus* ma jistax ghalhekk jithalla fid-diskrezzjoni assoluta jew arbitrarja tas-socjeta` konvenuta. Fil-fatt, gie ritenut illi l-ezercizzju tad-diskrezzjoni fil-hlas ta' *performance bonus* huwa pjenament sindikabbi mill-Qorti:-

"Li ma kienx hekk, l-obbligazzjoni kuntrattwali tkun biss waħda potestativa u ma tiswiex, kif iġħid l-art. 1056(1) tal-Kodiċi Ċivili, u interepretażżjoni li tifhem il-patt b'mod li jħalli l-hlas għal kollo għar-rieda tal-konvenuta tkun interpretazzjoni li tmur kontra dak li jrid l-art. 1004 tal-Kodiċi Ċivili għax tkun tfisser illi l-partijiet ftieħmu fuq patt li ma jiswiex."¹⁰

Fir-rigward, l-Artikolu 1056(1) tal-Kodici Civili jistipola illi l-obbligazzjoni ma tiswiex meta tkun giet ikkuntrattata taht kondizzjoni li tagħmilha tiddependi biss mirrieda ta' dak illi jobbliga ruhu. Izda dan m'hux il-kaz li għandha quddiemha l-Qorti. F'dan il-kaz is-socjeta` konvenuta stipolat il-kundizzjonijiet tal-eligibilita` tal-impiegati tagħha għall-*performance bonus* u tat-telf ta' din l-eligibilita`, permezz ta' Policy bil-miktub, liema Policy kontenenti dawn il-kundizzjonijiet gie accettat mill-attur bhala parti mill-kundizzjonijiet tal-impieg tieghu. Dan m'hux kontestat. Il-Qorti għalhekk tifhem illi jekk ikunu sehhew il-kondizzjonijiet li tahthom kellu jsir il-hlas, hemm obbligazzjoni fuq is-socjeta` konvenuta illi thallas il-*bonus*, liema obbligazzjoni tispicca f'kaz li javveraw il-kundizzjonijiet oħrajn stipolati.

¹⁰ **Francis Camilleri vs Airmalta plc** – deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili, 9 ta' Dicembru 2005.

Fis-sentenza **Frank Salt Real Estate Limited vs Edward Anthony Ellul Sullivan pro et noe**, gie ritenut illi:-

“*il-kumpens dovut, sew ghall-mandat jew ghas-servigi, jippresupponi espletament ta' xoghol, u jigi mhallas fl-ewwel ipotesi, jekk hemm konvenzjoni, skond il-konvenzjoni, u jekk ma hemmx konvenzjoni skond il-kwantita` u l-kwalita` tax-xoghol*” (“**Carmelo Pace -vs- Josephine Tabone Valletta**”, Prim’ Awla, Qorti Civili, 4 ta’ Marzu, 1953). ”¹¹

Ma jirrizultax illi f’dan il-kaz, id-diskrezzjoni tas-socjeta` konvenuta li ma thallasx il-*bonus* lill-attur, giet ezercitata arbitrarjament, u dan proprju ghaliex il-konsegwenzi ta’ rizenja mill-impieg ta’ haddiem li, għad li jkun eligibbli ghall-*performance bonus*, jirrizenja qabel ikun thallas dan il-*bonus*, kienu stipolati **espressament** fil-*Performance Management Policy*. Dak li għamlet is-socjeta` konvenuta, rinfaccjata bir-rizenja tal-attur, hu li applikat din il-parti mill-Policy tagħha.

Ikkunsidrat;

Illi minn dan kollu m’hemmx dubju li l-azzjoni odjerna hija wahda *ex contractu* bbazata fuq il-klawsola li tinsab fil-parti intestata “*Eligibility*” fil-*Performance Management Policy* tas-socjeta` konvenuta. Il-principju ta’ *pacta sunt servanda* huwa principju fondamentali tal-ligi kontrattwali kif ukoll kuncett universali li jinsab assodat fis-sistemi legali kollha, kodifikat ukoll fil-ligi internazzjonali fl-Artikolu 26 tal-*Vienna Convention on the Law of Treaties*¹². Fis-sistema guridika Maltija, dan il-kuncett huwa inkorporat fl-Artikolu 992 tal-Kodici Civili¹³.

¹¹ Deciza mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), 8 ta’ Jannar 2010.

¹² Artikolu 26: “*Pacta Sunt Servanda*”: *Every treaty in force is binding upon the parties to it and must be performed by them in good faith.*

¹³ (1) *Il-kuntratti magħmula skont il-liġi għandhom saħħa ta’ liġi għal dawk li jkunu għamluhom. (2) Dawn il-kuntratti ma jistgħux jiġu mħassra ħlief bil-kunsens ta’ xulxin tal-partijiet, jew għal raġunijiet magħrufin mill-liġi.*

Il-principji regolanti in materja, li gew konsistentement enuncjati u ribaditi mill-Qrati tagħna, huma s-segwenti, kif imfissrin u elenkti elokwentement mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) is-sentenza tagħha fl-ismijiet **Mark Bugeja et vs Geoffrey Camilleri**¹⁴ fejn insibu fost ohrajn, is-segwenti principji li huma relevanti għar-rizoluzzjonu ta' din il-kawza:-

“i) “F’materja kontrattwali l-ftehim hu ligi ghall-partijiet kontraenti (Art. 992 (1) Kodici Civili ‘**Carmelo Bajada noe vs Fr. S. Cachia et noe**’ (A.K. deciz 16 ta’ Lulju 1973)

ii) Ir-regola fundamentali hija dettata mill-Artikolu 1002 tal-Kodici Civili li jghid li meta l-kliem tal-kuntratt mehud fis-sens li għandu skond l-użu fiz-zmien tal-kuntratt, hu car **m’hemmx lok ghall-interpretazzjoni** (Vol.XXIV.i.p27)...

iii) Illi meta s-sens letterali tal-kelma ma jaqbilx ma’ l-intenzjoni tal-partijiet kontraenti kif tidher car mill-pattijiet mehudin flimkien, għandha tipprevali l-intenzjoni. ... Irid jirrizulta bla dubju li s-sens tal-klawsola li tkun, jista’ biss jigi nterpretat b’mod univoku ghax hu car. Irid jirrizulta wkoll li dan is-sens car tal-kliem **ma jkunx jaqbel ma’ dak li kellhom f’mohhom il-partijiet kollha u mhux ma’ dak biss li xi wahda mill-partijiet kellha f'rasha u dan irid jidher mill-pattijiet kollha tal-kuntratt mehudin flimkien (“**J. Bartolo et vs A. Petroni**’ deciza 7 ta’ Ottubru 1997”).**

...

Illi dan jikkonferma dak li nghad fis-sentenza ‘**Emanuel Cauchi et vs BCF Holdings Limited et**’ (P.A. (RCP) –28 ta’ Gunju 2006) fis-sens “li bl-aktar mod esplicitu gie ritenut li “l-principju kardinali li jirregola l-istatut tal-kuntratti jibqa’ dejjem dak li **l-vinkolu kontrattwali għandu jiġi rispettat u li hi l-volonta’ tal-kontraenti kif espressa fil-konvenzjoni li kellha tipprevali u trid tigi osservata. “Pacta sunt servanda”.** (A.C. 5 ta’ Ottubru, 1998 – ‘**Gloria mart Jonathan Beacom et vs L-Arkitekt u Inginier Civili Anthony Spiteri Staines**’). ” [emfasi ta’ din il-Qorti]

Fis-sentenza fl-ismijiet **Gemma Fenech vs John Bugeja**¹⁵ ingħad ukoll:-

¹⁴ Deciza nhar id-29 ta’ Marzu 2012.

¹⁵ Appell Inf. deciz 20 ta’ Ottubru 2003.

“Tajjeb li jigi osservat ukoll qabel kull konsiderazzjoni tal-meritu illi huwa pacifiku f’materja ta’ interpretazzjoni ta’ kuntratti illi meta d-dicitura tal-kuntratt hija wahda cara allura ma huwiex lecitu ghall-Qorti li tittanta tinterpretah billi tindahal x’kienet il-motivazzjoni tal-kontraenti meta kkonkludew il-ftehim. Dan jinsab rispekkjat ukoll fl-Artikolu 1002 tal-Kap. 16”. [emfasi ta’ din il-Qorti]

Hawnhekk ikun opportun ukoll illi ssir referenza ghall-principju tal-buona fede, invokat mill-attur meta fix-xhieda tieghu, sostna illi l-effett tal-klawsola in dizamina fil-Policy huwa sproporzjonat meta applikata ghall-kaz tieghu, « *tigbed wisq lejn il-kumpannija* » u « *mhux gusta ma’ min ikun ghamel hiltu kollha tu lis-sena precedenti* ». Il-kuncett tal-buona fede isib il-fondament tieghu fil-principji ta’ gustizzja, ragjonevolezza u onesta` u bhall-principju ta’ *pacta sunt servanda*, jikkostitwixxi wkoll principju kardinali tal-ligi kontrattwali. Dan ghaliex il-kuncett tal-buona fede jehtieg illi t-termini kontrattwali li jkunu gew pattwiti bejn il-partijiet, jigu rispettati u onorati.

Dan il-kuncett huwa inkorporat fl-Artikolu 993 tal-Kodici Civili li jistipola hekk:-

993. Il-kuntratti għandhom jiġu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, iżda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ġġib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwità, bl-użu jew bil-liġi.

Il-Qorti tifhem ukoll li fil-kuncett tal-bona fidi jidhol ukoll certu element ta’ ekwita`. Madanakollu, ma tqisx illi dan il-principju jifformu parti mis-sistema legali tagħha tant li jista’ jservi sabiex inaqqs mill-importanza tal-principju bazilari tal-*pacta sunt servanda*. Huwa minnu illi konsiderazzjonijiet dwar ekwita` jistgħu jassumu certu relevanza fil-kuntest tal-ligi kontrattwali f’kaz li jigi riskonstrat da parti ta’ wahda mill-partijiet kontraenti, komportament sproporzjonat li jmur kontra n-normi stabbiliti tas-socjeta` u tal-logika guridika, izda dan il-principju s’issa jidher li sab favur, għad b’mod limitat, biss fil-kuntest ta’ klawsoli bil-penali. Dan ghaliex il-konsiderazzjoni

suprema hija illi galadarba l-partijiet kontraenti jkunu kkontrattaw liberament it-termini tal-kuntratt, dawk it-termini u kundizzjonijiet għandhom jigu rispettati. Il-korollarju ta' dan, fil-fehma tal-Qorti, huwa li dawn it-termini u kundizzjonijiet pattwiti mhux facilment jistgħu jigu meqjusa li huma ingusti jew irragjonevoli.

Ikkunsidrat;

Illi stabbilit dan kollu, il-Qorti sejra tghaddi biex, b'applikazzjoni tal-principju ta' *pacta sunt servanda* u tal-buona fede, fl-isfond tal-insenjament guridiku in materja fuq citat, tezamina d-dicitura tal-patt konvenzjonali, f'dan il-kaz il-*Performance Management Policy* li jifforma parti mill-kundizzjonijiet tal-impieg tal-attur, u tara jekk din għandhiex tigi applikata ghall-fattispecje tal-kaz tal-attur.

Il-Qorti ezaminat bir-reqqa l-provi u t-termini tal-Policy in dizamina u fehmet illi din il-Policy hi fondata fuq il-kuncett li “*communication and development are necessary to enhanced continuous performance*”¹⁶. Effettivament, minn qari tal-Policy fl-intier tagħha, huwa car illi din hija intiza bhala turija, da parti tas-socjeta` konvenuta, ta' apprezzament lejn dawk l-impiegati li jagħtu prestazzjonijiet favorevoli u dan billi tagħtihom dritt ghall-hlas ta' *bonus* f'kaz li jilhqu il-*performance objectives* pattwiti bejnhom u bejn il-kumpannija minn sena għal sena. Il-hsieb evidenti hu li l-impiegati jigu mhegga jibqghu lejali lejn il-kumpannija sena wara sena u jibqghu jagħtu aktar rizultati pozittivi lill-principal tagħhom.

Il-Qorti hawnhekk tfakkar illi l-*performance bonus* hija renumerazzjoni li m'hijiex fissa u li tmur lil hinn minn paga ordinarja ta' impiegat¹⁷, ghaliex huwa hlas li jingħata lill-impiegat galadarba jilhaq xi miri jew oggettivi partikolari stabiliti bil-quddiem mill-principal bhala apprezzament tax-xogħol li jkun għamel l-impiegat, u mhux xi

¹⁶ Dok. MSV3.

¹⁷ L-Att dwar l-Impieg iu Relazzjonijiet Industrijali (Kap. 452) jipprovd li:- “*paga tfisser rimunerazzjoni jew qligh, li jithallsu minn principal lill-impiegat u tinkludi kull bonus li jithallas skont l-artikolu 23 minbarra kull bonus jew allowance relatati mal-esekuzzjoni tax-xogħol jew mal-produzzjoni*”. Dan għall-Qorti jfisser illi *performance bonus* huwa hlas li m'hwiex la l-paga u lanqas is-salarju.

hlas li l-impjegat huwa awtomatikament intitolat ghalih. Il-korollarju ta' dan, fil-fehma tal-Qorti, huwa illi l-intenzjoni tal-kumpannija dwar l-applikabbilita` tal-Policy, cioe` l-element ta' lejalta` kontinwata tal-impjegat lejn il-kumpannija, għandha tingħata konsiderazzjoni suprema għaliex wara kollox, huwa proprju l-principal li jkun ikkonċeda fid-diskrezzjoni tieghu id-dritt lill-impjegat li jithallas ukoll *a variable remuneration* b'zieda mas-salarju ordinarju tieghu. Jigi osservat illi dan il-hsieb fundamentali ta' lejalta` huwa rifless proprju fis-sezzjoni fil-Policy dwar "Eligibility", fejn il-kumpannija wriet id-dispozizzjoni li tippremja anke lil dawk l-impjegati li jidħlu fl-impjeg tagħhom **wara** l-bidu tas-sena kalendarja relattiva biex jibqghu jipprestaw l-isforzi kontinwi tagħhom biex jilhqu wkoll il-miri tas-sena sussegwenti.

Madanakollu, huwa daqstant car mill-klawsola li tittratta proprju l-eligibilita` tal-impjegati ghall-hlas ta' dan il-*performance bonus* f'kaz li jintlahqu dawn l-oggettivi, illi **l-bonus ma jibqax dovut jekk l-impjegat jirrizenja qabel effettivamenti isir il-hlas tieghu**. Huwa car minn qari oggettiv tal-ahhar klawsola fis-sezzjoni intestata "Eligibility" invokata mis-socjeta` konvenuta¹⁸, illi ma hemm ebda ekwivoku dwar it-tifsira tagħha u kwindi l-ebda lok għal interpretazzjoni. Barra minn hekk, din il-klawsola hija l-unika klawsola fil-Policy intiera li tittratta l-kwistjoni tat-telf tal-eligibilita` tal-impjegat ghall-*performance bonus* u m'hi marbuta ma' ebda klawsola jew kwalifika ohra, hliet dik formanti parti mill-kuntratt tal-impieg fejn, kif rajna, jinsab stipolat li l-*performance bonus* jithallas fid-diskrezzjoni tal-kumpannija f'kaz ta' *appraisal* favorevoli tal-prestazzjoni tal-impjegat.

Għalhekk, fil-fehma tal-Qorti, ma jista' jkun hemm l-ebda dubju kwalsiasi illi din il-klawsola tapplika biex ittellef il-jedd ghall-hlas tal-*performance bonus* lil **kull impjegat mingħajr rizerva, li jissottometti r-rizenja tieghu qabel il-hlas tal-*performance bonus* u dan mingħajr distinzjoni u irrispettivamente mil-livell tal-prestazzjoni fis-sena ta' qabel u irrispettivamente ukoll mill-istadju li fih ikun wasal il-process ta' evalwazzjoni jew jekk ikunu intlahqux jew le l-ghanijiet jew**

¹⁸ *The moment employees submit their resignation to terminate their work with MAPFRE MSV, they will not be entitled to any outstanding reward bonus* – fol. 17 ["Eligibility"].

oggettivi kollha applikabbli skont il-kaz. Il-korollarju necessarju ta' dan hu li r-rizenja tal-impjegat f'kull zmien qabel il-hlas effettiv tal-*bonus*, isarraf necesarjament u f'kull kaz fit-telf tal-jedd ghall-*performance bonus*, inkluz fil-kaz tal-attur, anke jekk kien effettivament lahaq l-objettivi kollha biex ikun intitolat ghall-ammont massimu tal-*variable remuneration* disponibbli lili.

Tosserva ulterjorment illi kieku t-tezi tal-attur kellha mis-sewwa u t-telf tal-jedd ghall-hlas tal-*bonus* ikun applikabbli biss f'kaz tal-impjegat li ma jkunx ta prestazzjoni tajba fis-sena li ghaliha jkun dovut il-*performance bonus*, il-Qorti tistenna li din il-kwalifika tintiehem carament minn qari semplici tal-klawsola. Izda billi din il-kwalifika ma tissemma mkien f'dik il-klawsola, il-Qorti, b'applikazzjoni tal-insenjament pacifiku in materja, ma tarax kif għandha hija stess tapplika interpretazzjoni differenti minn dak li jirrizulta *ictu oculi* minn qari tal-Policy in dizamina.

Fuq kollox, il-Qorti ma tistax ma tosservax illi fil-kaz odjern il-*bonus* in kwistjoni mhux talli ma kienx għadu thallas, talli mix-xhieda jirrizulta manifestament illi fil-mument meta l-attur ghazel illi jirrizenja mill-impjieg tieghu, il-prestazzjonijiet tieghu ghall-fini tal-komputazzjoni tal-*variable remuneration*, kienu għadhom ma gewx evalwati mis-socjeta` konvenuta. B'applikazzjoni tal-Policy in kwistjoni, is-socjeta` konvenuta kienet intitolata li ma tipprocedix li tikkonkludi dan l-*appraisal* u ma thallasx lill-attur l-*bonus* relativ, proprju ghaliex ma kien hemm ebda skop iehor li tincentiva lil dan l-impjegat biex jibqa' lejali lejn il-kumpannija u li jissokta fl-isforzi tieghu biex jilhaq il-miri tas-sena korrenti (2019), galadarba kien diga` iddecida li ma jibqax jahdem magħha. Ovvjament is-sitwazzjoni tkun differenti f'kaz li ma kienx hemm din il-klawsola.

Għalkemm m'hux kontestat illi l-attur hadem is-sena 2018 kollha u seta' lahaq uhud jekk mhux il-miri u oggettivi kollha stabbiliti għal dik is-sena (għalkemm dan ma giex ippruvat b'mod sodisfacjenti fil-kaz tal-attur), dan ma jfissirx illi t-telf tal-jedd ghall-*performance bonus* li sehh bir-rizenja tieghu, għandu jitqies bhala effett spoporzjonat fil-kaz tieghu, u lanqas ifisser illi l-kumpannija fl-applikazzjoni ta' din

il-Policy ma kienetx qed tagixxi in buona fede semplicement għaliex l-effetti ta' din il-Policy jistghu jidhru li huma xi ftit horox meta applikati ghall-kaz tieghu. Il-Qorti fehmet illi l-attur mhux talli rrizenja b'mod volontarju, talli mix-xhieda jirrizulta li kien pjenament konxju tal-konseguenzi tar-rizenja tieghu u accettahom u konsegwentement, ma tara xejn li huwa guridikament illogiku fl-applikazzjoni ta' dan il-Policy fil-kaz tieghu.

B'zieda mal-premess, jigi osservat illi ma giet prodotta l-ebda evidenza ta' nuqqas ta' buona fede da parti tas-socjeta` konvenuta fl-ezekuzzjoni tal-Policy li wara kollox, kif stabbilit, huwa kċarament prevedibbli fl-effetti tieghu. Hu proprju dan l-element ta' prevedibbilti` u certezza dwar l-aspettattivi legittimi tal-partijiet kontraenti li jikkostitwixxi, fil-fehma tal-Qorti, l-ahjar xhieda tal-ezistenza tal-buona fede fl-ezekuzzjoni tal-kuntratt.

Ikksidrat;

Fil-fehma tal-Qorti, galadarba s-socjeta` konvenuta qieset illi bhala parti mill-Policy tagħha dwar eligibilita` għal *performance bonus*, impiegat li jirrizenja qabel jigi evalwat u mhallas dan il-*bonus*, jirrizenja meta jirrizenja, ma jibqalux dritt li jithallas dan il-*bonus* għaliex ma jkunx baqa' lejali lejn il-kumpannija, din id-diskrezzjoni, li giet espressa u mfissra fil-Policy relativa u accettata mill-impiegat bhala parti mill-kundizzjonijiet tal-impieg tieghu, għandha tigi implementata fil-konfront tal-attur minkejja l-livell tal-prestazzjoni tieghu fis-sena relativa.

Il-Qorti tqis ukoll illi galadarba ma giex ippruvat, u f'kull kaz ma jirrizultax, illi l-patt konvenzjonali in kwistjoni li gie debitament accettat mill-attur, imur kontra l-ligi jew kontra l-ordni pubbliku, għandu jitqies li huwa wieħed validu u enforzabbli u dan a tenur tal-Artikolu 985 tal-Kodici Civili. Dan ifisser illi m'huiwex apert lill-Qorti li tinterferixxi fil-konvenzjoni u tissostitwixxi l-volonta` tal-partijiet a skapitu tal-principju ta' *pacta sunt servanda*.

Kif ritenut mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fis-sentenza tagħha fl-ismijiet **Francis Paris et vs Maltacom plc**¹⁹:-

“Dan hu konformi mal-principju li darba bejn il-partijiet hemm ftehim li jirregola r-relazzjonijiet ta’ bejniethom, hu prezunt li qabel ma iffirmaw dak il-ftehim qiesu c-cirkustanzi tal-kaz u l-interessi tagħhom, u allura darba iffirmaw il-kuntratt, huwa dak il-kuntratt li jiissanzjona r-relazzjonijiet ta’ bejn il-kontendenti, u mhux xi principju iehor, ancorche’ bazat fuq l-ekwita’. Il-principju tar-rispett għal volonta’ tal-partijiet huwa wieħed fondamentali u dak li ftehmu fuqu il-partijiet għandu “forza ta’ ligi” għalihom (artikolu 992 tal-Kodici Civili), u l-Qorti m’ghandhiex tuza d-diskrezzjoni tagħha biex tissostitwixxi għal dak li ftehmu l-partijiet il-volonta’ tagħha.”²⁰

Għaldaqstant, mizmumin ferm il-konsiderazzjonijiet kollha fuq magħmulin, il-Qorti tqis illi t-talba tal-attur ghall-hlas tal-performance bonus hija infodata u għandha tigi michuda.

DECIDE

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi illi filwaqt li tilqa’ l-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta, tichad it-talbiet tal-attur bl-ispejjez kontra tieghu.

DR. RACHEL MONTEBELLO

MAGISTRAT.

¹⁹ Deciza 7 ta' Ottubru 2004.